

1. EKOSYSTEM to fragment przyrody stanowiący funkcjonalną całość, w którym zachodzi obieg materii i przepływ energii. Każdy w pełni rozwinięty ekosystem składa się z elementów:

- biotycznych (żywych) – tworzących BIOCENOZĘ,
- abiotycznych (nieożywionych) – tworzących BIOTOP.

Biocenozę tworzą wszystkie organizmy żywe (rośliny i zwierzęta), między którymi zachodzą różnego rodzaju zależności.

Wymień elementy, które tworzą biotop:

Odp.:

- woda
- gleba
- rzeźba terenu
- gazy atmosferyczne (tlen, azot, dwutlenek węgla)
- klimat
- temperatura

2. To ludzie są opiekunami bioróżnorodności na Ziemi. To oznacza, że Ty, jak każdy inny człowiek, masz ważne zadanie do wykonania. *Co sam/sama możesz zrobić dla ochrony bioróżnorodności?*

Pomyśl o działaniach w swojej najbliższej okolicy, bo każda najmniejsza zmiana jest odczuwalna w skali świata. Gdy policzymy milion takich małych zmian, okaże się, że stanowią one tak naprawdę wielką zmianę. **Poniżej napisz cztery rzeczy, które robisz lub możesz zrobić dla utrzymania bioróżnorodności świata**, np. hodowanie rodzimych gatunków roślin w ogródku, budowanie hoteli dla owadów.

Odp.: Żeby pomóc bioróżnorodności mogę m. in.:

- zaprosić do swojego ogrodu dzikich lokatorów z okolicy, zapewniając im wodę, pożywienie zimą, schronienie i spokój,
- zostać wolontariuszem organizacji ekologicznej, która opiekuje się zwierzętami lub dba o dzikie siedliska (sprząta lasy, plaże, organizuje akcje informacyjne),
- uważać, aby moje domowe zwierzątka nie uciekały i nie stawały się gatunkami inwazyjnymi,
- oszczędzać światło, prąd, wodę i wiele innych zasobów, które albo zabieramy niepotrzebnie z siedlisk dzikich organizmów, albo też niszczymy siedliska przy ich produkcji,
- używać ubrań po starszym rodzeństwie, dzięki czemu nie będą wykorzystywane wszystkie te rzeczy, które są potrzebne do produkcji odzieży (woda, energia, rośliny, środki chemiczne).

3. Poniżej znajdziesz kilka stwierdzeń dotyczących bioróżnorodności na Ziemi. *Oceń czy są prawdziwe czy fałszywe*, zaznaczając pętlą P (prawda) lub F(fałsz). Zdaniach, które uznasz za fałszywe zamień na poprawne i napisz je w wolnych miejscach. Z pewnością przyda Ci się ktoś z niemałą wiedzą przyrodniczą lub ewentualnie Internet.

3.1. Już około połowa gatunków żyjących na Ziemi została odkryta i nazwana.

FAŁSZ. Odkryto i nazwano tylko 1,7 mln gatunków, co według szacunków, stanowi tylko 1-10 % ziemskich gatunków.

3.2. Szacuje się, że na Ziemi żyje około 50 milionów gatunków.

FAŁSZ. choć może i prawda, ponieważ naukowcy mają na ten temat bardzo rozbieżne opinie. Niektórzy szacują, że na Ziemi żyją 3 mln gatunków, a inni oceniają ich liczbę na nawet 100 mln!

3.3. Ponad 380 gatunków roślin i zwierząt jest w Polsce zagrożonych wyginięciem.

PRAWDA. Ich lista znajduje się w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin i Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

3.4. Niestety już wszystkie lasy pierwotne w Polsce wyginęły.

FAŁSZ. Choć pozostało ich naprawdę niewiele, np. w Puszczy Białowieskiej.

3.5. Nasza rodzima wiewiórka ruda jest zagrożona wyginięciem.

PRAWDA. Zagraża jej gatunek inwazyjny – wiewiórka szara, który poza konkurowaniem o teren i pożywienie, przenosi śmiertelnego dla swojej rudej kuzynki wirusa *Squirrel poxvirus*.

ZGODNIE Z NATURĄ

opracowanie: Paulina Brokos

Karty Pracy zostały opracowane w ramach projektu Zgodnie z Naturą, prowadzonego przez Centrum Edukacji Obywatelskiej.
www.globalna.ceo.org.pl

Projekt finansowany z:

www.eeagrants.org